

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN-2020-295

20.4.2020

Nemi Forsikring

Reisesyke

Bronkitt – uventet akutt syk – utsatt hjemreise – sykehus - ledsager – forsikringsbevis - fal. § 11-2.

Forsikrede og hans ektefelle reiste i februar 2019 til utlandet med planlagt hjemreise mars 2019. To dager før hjemreise tok forsikrede kontakt med sykehuset, som noterte bl.a. økende pustebesvær. Sykehuset tok deretter kontakt med SOS og informerte at forsikrede av helsemessige grunner ikke kunne reise hjem som planlagt. Forsikredes journaler før avreise viste at han hadde plager med bl.a. bronkitt og astma, og at forsikrede avventet henvisning til bronkoskopi. Forsikrede fremmet krav om erstatning for utgifter til sykehus og forlenget opphold i utlandet, utgifter til nye hjemreisebilletter for seg og hans ektefelle, og for utgifter de hadde til medisinsk ledsager. Selskapet avslo krav under henvisning til bl.a. at det ikke var oppstått uventet og akutt sykdom. Nemnda bemerket at vilkårenes unntak for "(f)orverring av sykdom/lidelse som var kjent og under behandling før avreise", måtte inntas i forsikringsbeviset. Dette var ikke gjort og forsikrede hadde krav på erstatning for dekning av sykehusutgifter. Nemnda konkluderte videre med at forsikrede og ektefellen hadde krav på erstatning knyttet til utsatt hjemreise. Forsikrede hadde ikke dokumentert behovet for medisinsk ledsager på hjemreisen og vilkårene for erstatning for utgifter til denne var dermed ikke oppfylt. Forsikrede ble gitt delvis medhold.

Saksfremstilling

Forsikrede (f. 1940) og hans ektefelle reiste 8.2.19 til utlandet, med planlagt hjemreise 11.3.19.

Journaler mm før avreise

Fastlegen noterte hosterelaterte plager 16.10.18 (*astma blandet type*), 26.11.18 (*bronkitt kronisk astmatisk og fikk foreskrevet Ventoline*), 5.12.18 (*astma blandet type*). Den 19.12.18 noterte legen at forsikrede kom etter vedvarende hoste og slimdannelse, som han hadde fått medisiner for siden sommeren 2018, og at forsikrede opplevde at dette ble dårligere i varmt vær. Legen noterte diagnosen "*hoste med ekspektorasjon*".

Nye konsultasjoner med luftveisrelaterte plager ble notert 27.12.18, og den 15.1.19 noterte legen "*Hoste døgnet rundt med boblende blankt slim ...*" og diagnosene "*astma blandet typet og hoste med ekspektorasjon*" samt prednisolonkur. Etter CT Thorax 7.1.19 noterte røntgenlaboratorium resultat:

En velavgrenset lesjon i hø. lunge kan forenlig med et hamartom. Diffuse stedvis lobulær utseende fortetninger i ve. lunge kan representere rest av bronkopneumoni. Klinikk? Annen patologi kan ikke utelukkes. Anbefales konsultasjon hos lungelege.

Legen noterte 17.1.19 at forsikrede skulle til lungelege.

Lungelege ved et spesialisenter satte diagnosene "*Bronkitt, ikke spesifisert som akutt eller kronisk. Uspesifisert astma*", og foreskrev Amoxicillin og Prednisolon. Ved manglende bedring skulle forsikrede henvises til bronkoskopi.

Fastlegen noterte 4.2.19 at forsikrede:

Har etter behandling med prednisolon og amoxicillin sluttet og hoste og føler seg frisk igjen. Reiser nå 4-5 uker til (utlandet) og kommer for fornyelse av resepter. ...

Vurdering: Obs Astma, avventer henvisning til bronkoskopi.

Notater mm. etter avreise 8.2.19

Forsikrede og hans ektefelle reiste til utlandet 8.2.19.

Forsikrede tok 9.3.19 kontakt med sykehus på feriestedet, og som samme dag noterte at forsikrede hadde hatt økende pustebesvær og hoste de siste 14 dagene, og diagnosen "*Acute bronchitis with hypoxemia*".

I skjema for pasientinformasjon til SOS International, heretter SOS, opplyste forsikredes ektefelle om hendelsesforløpet "*Hoste – slim*", og på spørsmål om det tidligere var observert symptomer av lignende karakter skrev hun "*Ja 1 år*".

I "*Medical certificate for air travel*" skrev sykehuset 9.3.19 at forsikrede ikke kunne fly i tiden mellom 9.3.19 til 16.3.19. Han fikk derfor ikke brukt hjemreisebilletten 11.3.19.

Sykehuset kontaktet SOS 9.3.19. I e-post samme dag skrev sykehuset at forsikrede av helsemessige grunner ikke kunne reise hjem som planlagt.

SOS lege vurderte at lungesymptomene i utlandet var de samme som forsikrede ble behandlet for i hjemlandet før han reiste. Videre:

På baggrund af det langvarige forløb i (hjemlandet) kunne man på udreisetidspunktet ikke udelukke at det kom et tilbakefald på reisen, så der er ikke nogen information i det fremsendte der taler imot kontaktlægens vurdering ... at der forelå et forventet behandlingsbehov ved udreisen. ... Fastlægen skriver ikke at han finder det forsvarligt at rejse til (utlandet).

Forsikrede ble utskrevet fra sykehuset 15.3.19, og han følte seg da bedre, og forsikrede hadde ikke lenger smerter i brystet.

Forsikrede har opplyst at de fikk bistand av et hjemtransportfirma på hjemreisen. I vedlagt avtale datert 18.3.19 med hjemtransportfirmaet, betalte forsikrede og hans ektefelle kr 194 597 for slik bistand.

Forsikredes lege skrev 19.7.19 blant annet at situasjonen i utlandet måtte tolkes som en akutt sykdom.

Forsikredes ektefelle har i udatert skriv opplyst at de snakket med deres datter i hjemlandet, og at de ble enige om "*å få en pensjonert lege som driver med å følge hjem pasienter til å hjelpe oss.*"

De fremmet krav mot selskapet. Selskapet avsto kravet, og fastholdt dette 30.8.19, idet det la til grunn at årsaken til innleggelse og behov for videre opphold og ny hjemreise ikke var en uventet akutt oppstått sykdom.

I epikrise fra norsk sykehus 8.11.19 fremgår det at forsikrede da hadde vært innlagt på sykehus til utredning, med diagnosene Astma, Tracheobronkomalaci og Bronkiektasi.

Forsikrede har i det vesentlige anført at han har krav på erstatning for utgifter til sykehus og forlenget opphold i utlandet, for utgifter til nye hjemreisebilletter for seg og hans ektefelle, og for utgifter de hadde til medisinsk ledsager (lege fra hjemland) i forbindelse med hjemreisen.

Selskapet har i det vesentlige anført at sykdommen i utlandet ikke var uventet og akutt i vilkårenes forstand, idet det var den samme sykdommen forsikrede hadde hatt i lang tid og som han ble behandlet for frem til få dager før forsikrede reiste til utlandet.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Saken gjelder spørsmål om forsikrede har krav på erstatning etter vilkårene under en reisesykeforsikring for utgifter til sykehus og forlenget opphold i utlandet, utgifter til nye hjemreisebilletter for seg og hans ektefelle, og for utgifter de hadde til medisinsk ledsager.

Hvilke situasjoner som gir rett til en utbetaling under en forsikring, er avhengig av den avtale som er inngått mellom forsikrede og selskapet. Det er forsikrede som må sannsynliggjøre at vilkårene for erstatning etter forsikringsavtalen er oppfylt.

Krav på erstatning for sykehusutgifter er regulert i vilkårenes pkt. 8.1 "Hva reisesykeforsikringen omfatter":

- a. Dokumenterte utgifter til nødvendig og vanlig medisinsk behandling utenfor Norge som oppstår forsikringstiden under forsikredes reise og som skyldes uventet akutt oppstått sykdom, en alvorlig ulykkesskade eller dødsfall som følge av en slik hendelse. Forverring av sykdom/lidelse som er kjent og under behandling før avreise, er ikke å anse som uventet og akutt sykdom inntruffet på reise.

Selskapet har anført at forsikredes sykdom ikke var uventet og akutt i vilkårenes forstand, idet det var tale om forverring av den samme sykdommen som forsikrede hadde hatt i lang tid og som han ble behandlet for frem til få dager før han reiste til utlandet. Vilket om at sykdommen må være "uventet og akutt" og unntaket for "(f)orverring av sykdom/lidelse som er kjent og under behandling før avreise", er ikke tatt inn i forsikringsbeviset. Spørsmålet er da om selskapet kan påberope seg begrensningene i dekningen. Nemnda finner at selskapet plikter å ta inn slike forbehold i forsikringsbeviset, jf. forsikringsavtaleloven (fal.) § 11-2 annet ledd bokstav b som pålegger selskapet å ta inn "hvilke forbehold det har tatt om begrensning av ansvaret på grunn av forsikredes helsetilstand". Dette var også resultatet i 2018-512. Når dette ikke er gjort, kan ikke selskapet påberope seg begrensningene i dekningen. Det er etter dette ikke nødvendig for nemnda å ta stilling om forsikredes sykdom var uventet og akutt. Klager gis etter dette medhold i sitt krav om dekning av sykehusutgifter.

Rett til erstatning for overnatting og ny hjemreise er regulert i pkt. 8.1 bokstav b og c. Bestemmelsene var ikke inntatt i forsikringsbeviset. Vilrårenes pkt. 8.1 bokstav b regulerer rett til erstatning for utgifter til overnatting og hjemreise når forsikrede av medisinske årsaker og etter legens ordre må utsette planlagt hjemreise:

- b. Nødvendige og dokumenterte merutgifter til overnatting, hjemreise eller innhenting av reiseruten når forsikrede av medisinske årsaker og etter legens ordre må utsette fastsatt hjemreise, eller ikke kan reise videre som planlagt. Forhåndsgodkjennelse må innhentes hos Selskapet eller SOS International sin lege.
- c. Nødvendige og dokumenterte merutgifter til overnatting, hjemreise eller innhenting av reiseruten når fastsatt hjemreise må utsettes/endres på grunn av at forsikredes eneste reiseledsager rammes av akutt sykdom, alvorlig ulykkesskade eller dødsfall.

...

Det er ikke et krav om at sykdommen må være "uventet og akutt", og etter nemndas vurdering kan det heller ikke innfortolkes et slikt krav. Det er imidlertid et vilkår at utgiftene ble forhåndsgodkjent av selskapet eller av SOS lege. I denne saken var forsikrede i kontakt med SOS, og som avsto kravet deres. Dette vilkåret er derfor ikke oppfylt.

Nemnda har lagt til grunn at slike krav om forhåndssamtykke er å betrakte som bevissikringsregler og ikke som et materielt krav, jf. blant annet 2013-321. Det betyr at selv om prosedyren i vilkårene ikke er fulgt, kan forsikrede likevel ha krav på erstatning, dersom det på annen måte kan dokumenteres at vilkårene ellers er oppfylt. Nemnda stiller da imidlertid strenge krav til dokumentasjonen på at vilkårene er oppfylt, se sakene 2013-320 og 2013-321.

Nemnda finner det klart at hjemreisen ble utsatt av medisinske årsaker, og selskapet har heller ikke bestridt dette. Det er dokumentert at sykehuslegen på stedet erklærte at forsikrede ikke kunne fly hjem før 16.3.19. Etter dette finner nemnda at det skjerpede beviskravet er oppfylt, og forsikrede gis medhold i sitt krav på erstatning for nødvendige utgifter til overnatting og ny hjemreise.

Tilsvarende utgifter for forsikredes ektefelle er regulert i pkt. 8.1 bokstav c. Etter denne bestemmelsen er det i tillegg krav om at forsikrede var rammet av "akutt sykdom". Forsikrede har dokumentert at sykdommen var akutt, og gis etter dette medhold i kravet om å få utgiftene for ektefellen dekket.

Videre har forsikrede fremsatt krav om dekning av utgifter til medisinsk ledsager, som kostet omlag kr 194 000. Dekning av slike utgifter er regulert i vilkårenes pkt. 8.5

"Sykeledsagelse/tilkallelse":

a. Forsikringen omfatter rimelige og nødvendige utgifter til reise og opphold for inntil to nære familiemedlemmer bosatt i Norden som blir tilkalt på grunn av forsikredes alvorlige sykdom/ulykkesskade, som er dekket i punkt 8.1 a., eller forsikredes dødsfall.

...

Erstatningen er begrenset til totalt kr 80 000,-.

b. Alternativt omfatter forsikringen rimelige og nødvendige merutgifter til reise og opphold for en legeforskriftet ledsager når denne skal være sammen med sikrede på reisemålet til hjemreise/viderereiser er mulig i de tilfeller hjemreise/viderereise er utsatt/endret etter ordre fra lege på stedet, eller følge sikrede på reise til et behandlingssted eller hjemsted i Norge på grunn av sikredes alvorlige sykdom/ulykkesskade.

Godkjennelse skal på forhånd innhentes fra Selskapet eller fra SOS International.

Forsikringens omfang:

1. Forsikringen omfatter den tilkaltes og/eller sykeledsagerens nødvendige og rimelige merutgifter til:

- Transport – maksimalt økonomiklasse, imidlertid ikke ambulansfly, i tilfeller der forsikrede skal transporteres til egnet behandlingssted eller hjemtransporteres.

- Innlosjering på sykehus/hotell.

- Dokumenterte merutgifter til mat og lokaltransport.

2. Hjemreise til bopel eller til innhenting av fastlagt reiserute – maksimalt økonomiklasse – når sykeledsagelsen avsluttes, enten ved forsikredes utskrivning fra sykehus på oppholdsstedet eller ved hjemkomst til bopel/sykehus i Norge.

3. Oppholdsperioden for sykeledsageren kan aldri overstige sykdomsperioden.

Kravet om at merutgifter var nødvendige må i denne sammenhengen bety at det var medisinsk nødvendig med bistand fra Medicteam på hjemreisen, og at det ikke pådras unødvendige kostnader. Det er også et vilkår om forhåndsgodkjennelse fra selskapet eller alarmsentral. Som nevnt over er dette ansett som en bevissikringsregel, men forsikredes bevisbyrde skjerpes når slikt forhåndssamtykke ikke forelås.

Slik saken foreligger, har ikke forsikrede dokumentert at det var medisinsk nødvendig med ledsager. Nemnda finner etter dette at vilkårene for erstatning for utgifter til medisinsk ledsager på reisen hjem ikke er oppfylt.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Forsikrede gis delvis medhold.

Ved behandlingen deltok Kaja de Vibe Malling (leder), Jane Ytreøy Grøndalen (selskapsrepresentant), Ingrid Sande Kvålen (forbrukerrepresentant).